

BIULETYN

www.swietajadwiga.diecezja.pl

tygodnik informacyjny parafii św. Jadwigi Królowej w Krakowie Krowdrzy

Refleksja ewangeliczna na niedzielę /Łk 17,11–19/

Jezus wiedział, że tylko jeden z dziesięciu uzdrowionych trędowatych Mu podziękuje za cud przywrócenia zdrowia. Przewidywał brak wdzięczności, a jednak ich uzdrowił. Uwolnił trędowatych od strasznej choroby nie dlatego, żeby znaleźć wdzięczność, lecz dlatego, że ich prawdziwie kochał. Miłość obdarowuje bezinteresownie i nie zniechęca się brakiem docenienia i wdzięczności. *Miłość nigdy nie ustaje* (1 Kor 13,8).

Ks. Michał Kaszowski
Za: teologia.pl

Święty Franciszek z Asyżu

4 października Kościół wspomina postać jednego z najbardziej znanych świętych, pochodzącego z Asyżu, Jana Bernardone, znanego nam jako Franciszek. Urodził się prawdopodobnie w 1181 r. w bogatej kupieckiej rodzinie Piotra Bernardone i Joanny Pica. Przezwisko „Franciszek”, czyli Francuzik, nadane zostało świętemu przez jego ojca na znak wielkiej sympatii do Francuzów oraz z powodu francuskiego pochodzenia jego żony.

Najstarsze przedstawienie świętego z *Sacro Speco* w Subiaco (XIII wiek).

Jako młody człowiek pomagał swojemu ojcu w handlu sukniem, a wolny czas spędzał na wydawaniu pieniędzy, zabawach, uctowaniu i najogólniej rzecz ujmując niezbyt skromnym życiu. Marzył, że sławę zdobędzie jako rycerz. W tym celu zdecydował się nawet wziąć udział w wojnie Asyżu z Perugią, wskutek czego niestety został pojmany i osadzony w lochu. Pobyt w niewoli odcisnął co prawda piętno na młodym człowieku, ale nie pozbawił go rycerskich ambicji. W tym celu postanowił nawet zaciągnąć się na wojnę Fryderyka II z papieżem.

dokończenie na str. 3

Wychowanie w czasach biblijnych

Pozornie wydaje się, że Biblia niewiele miejsca poświęca wychowaniu dzieci i młodzieży, tymczasem wynotowałam 10 stron cytatów odnoszących się do tego problemu. Wyłania się z nich następujący obraz.

Kobiety hebrajskie karmiły piersią swoje dzieci długo, nawet do trzech lat. Do tego też czasu dzieci pozostawały pod wyłączną opieką matki. Potem następowało rozróżnienie. Córki pozostawały pod opieką matki do momentu zamążpójścia, wykonując prace domowe: przynosiły wodę ze studni (czasami spotykając tam swoich przyszłych mężów, jak np. Rebeka Izaaka czy Sefora Mojżesza), przędły wełnę, na wsi wykonywały również prace polowe, np. zbierając kłosa za żniwiarzami czy pasąc owce w ciągu dnia. Chłopcy w czwartym roku życia przechodzili od czułości matczynej pod twardą rękę ojca, który od najmłodszych lat wdrażał ich do przyszłego rzemiosła, aby wcześniej zyskać w nich najpierw uczniów, potem towarzyszy. Taką sytuację mamy opisaną np. w Ewangelii wg św. Mateusza (21,28): *Pewien człowiek miał dwóch synów. Zwrócił się do pierwszego i rzekł: „Dziecko, idź dzisiaj i pracuj w winnicy!”*. Takie polecenie świadczy, że syn znał już pracę w winnicy, jak i drugi syn, opisany w tej samej Ewangelii. O pracy u ojca mówi również inny syn, brat syna marnotrawnego w Ewangelii św. Łukasza (15,29): *Oto tyle lat ci służył i nigdy nie przekroczyłem twojego rozkazu. Służba rodzicom nakazana jest wcześniej przez Syracha: Kto szanuje ojca, długo żyć będzie, a kto posłuszny jest Panu, da wytchnienie swej matce: jak panom służy tym, co go zrodzili (Syr 3,6–7) oraz Wychowuj syna swego i używaj do pracy, abyś nie został zaskoczony jego bezczelnością (Syr 42,13).*

Ojcowie brali na siebie także trud właściwego wychowania. Sądząc z tradycji rabinicznych, żydowskie metody pedagogiczne były znakomite. Fatalny rezultat wyróżnienia okazywanego przez patriarchy Jakuba Józefowi posłużył jako natchnienie do mądrej rady: *Człowiek nie powinien nigdy czynić żadnej różnicy między swymi dziećmi*. Inny mędrzec mówił: *Nie należy grozić dziecku, lecz albo je ukarać, albo milczeć*. A jeszcze inny: *Nie wolno przyrzekać dziecku, że mu się coś da, i nie dotrzymać obietnicy; w ten sposób bowiem uczy się je kłamstwa*. Te zasady zawarte są w Talmudzie, nie ma ich w Biblii. W Biblii natomiast Syrach mówi ogólnie: *Koń nieujeżdżony jest narowisty, a syn zostawiony samemu sobie staje się zuchwały (Syr 30,8)*.

Wychowanie nie obejmowało zachowania się w różnych sytuacjach, np. przy stole, poza jednym zakazem w Mądrości Syracha, mianowicie opierania się łokciem na chlebie (41,21). Dotyczyło zasad moralnych, które były tożsame z religijnymi. Wpajanie tych zasad synom nakazał hebrajczykom Bóg na Horebie, o czym mówi Księga Powtórzonego Prawa (6,6–7): *Niech pozostaną w twym sercu te słowa, które ja ci dziś nakazuję. Wpoisz je swoim synom, będziesz o nich mówił przebywając w domu, w czasie podróży, kładąc się spać i wstając ze snu*. To samo wskazanie, wyrażone nieco innymi słowami, mamy również w dwóch innych miejscach tej samej księgi: (4,10) i (11,18–19).

dokończenie na str. 4

INTENCJE MSZALNE

PONIEDZIAŁEK 10.10

06:30 O Boże błogosławieństwo dla członków Róż Różańcowych i ks. Jacka

06:30 + Ryszard Ferdek – msza gregoriańska

07:00 + Władysław Kapustka (od rodziny Piętów z Zabrza i Krakowa)

07:00 + Janina Jagła (od rodziny Czachórow z Proszówek)

08:00 + Wiesław Wyrwicz (od emerytowanych pracowników Politechniki Krakowskiej)

08:00 + Aniela Konik

18:30 + Agata Uznańska – 17. rocznica śmierci

18:30 + Maria – 18. rocznica śmierci, + Edward, + Grażyna Olech

WTOREK 11.10

06:30 + Jadwiga Podeszwa i jej rodzice

07:00 + Ryszard Ferdek – msza gregoriańska

07:00 + Danuta Miksa (od syna Artura)

08:00 + Władysław Cabaj (od Małgosi, Grzegorza i Andrzeja z rodzinami)

18:30 O błogosławieństwo Boże z podziękowaniem za łaskę zdrowia dla Ignacego

18:30 + Krystyna Łatak (od Rafała Czuchra z żoną i dziećmi z Mielca)

ŚRODA 12.10

06:30 + Bolesław Stachowicz (od brata z Mielca z rodziną)

06:30 + Małgorzata Cukier

07:00 + Anna Kuc (od rodziny Pawła i Anny Łysek)

07:00 + Anna Kaczor (od kuzynki Jasi)

08:00 + Ryszard Ferdek – msza gregoriańska

18:30 Zbiorowa w intencjach Nowenny do MBNP

CZWARTEK 13.10

06:30 + Maria Lipińska (od Urszuli Romanowskiej)

07:00 + Jerzy i Henryka Kamionka w rocznicę śmierci

08:00 Za Parafian

18:30 + Ryszard Ferdek – msza gregoriańska

18:30 + Władysław Kapustka (od pracowników Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu)

18:30 + Stanisław Kiszakiewicz

PIĄTEK 14.10

06:30 + Janina Gaździcka, mąż Adam (od Iwony i Sławomira Kukła)

06:30 ++ zmarli rodzice: Aniela i Franciszek, zmarłe dzieci

07:00 + Janina Ząbczyńska (od bratanicy Małgorzaty)

07:00 + Maria Gostyńska-Jakuszewska (od Kazimierza Laszczaka)

08:00 + Ryszard Ferdek – msza gregoriańska

18:30 + Jan Lipiński – 5. rocznica śmierci

18:30 ++ rodzice: Adam, Lucyna Cęckiewicz, zm. mąż: Daniel Swędzioł

18:30 + Bronisława Hadała (od Stanisławy z rodziną z Witanowic)

SOBOTA 15.10

06:30 + Władysław Cabaj (od Zofii Dereszowskiej z rodziną z Chrzanowa)

07:00 O zdrowie, Boże błogosławieństwo dla Janusza Kwaśnego w 50. rocznicę urodzin z podziękowaniem za otrzymane łaski i z prośbą o dalszą opiekę

07:00 + Czesław Chlebek – 22. rocznica śmierci oraz Józef i Jan

08:00 O zdrowie, Boże błogosławieństwo i opiekę MB dla Jadwigi

08:00 + Ryszard Ferdek – msza gregoriańska

08:00 + Jadwiga Jakubowska i bliscy zmarli

08:00 + Marek Ładyga (od zarządu, koleżanek i kolegów Kolejowego Towarzystwa Kultury w Krakowie)

18:30 Rezerwacja

NIEDZIELA 16.10

06:30 Za Parafian

08:00 + Jacek Piątek

09:30 + Stanisław Mazurek

10:00 + Józef – 33. rocznica śmierci, + Włodzimierz, Zuzanna, Marian, Jan

OGŁOSZENIA PARAFIALNE

- Solenizantom i Jubilatom tego tygodnia życzymy zdrowia i wszelkich potrzebnych łask Bożych.
- Przypominamy uczniom **klas VIII**, że już od tygodnia można zapisywać się na cotygodniowe spotkania przygotowujące do sakramentu bierzmowania. Harmonogram spotkań jest wywieszony przy wyjściach z kościoła.
- Za tydzień trzecia niedziela miesiąca. **Składka** na tacę będzie w całości przeznaczona na parafialne inwestycje.
- Zapraszamy na **nabożeństwa różańcowe**, które odprawiamy codziennie o godz. 18:00.

- Przyjmujemy na **wypominki roczne i jednorazowe**. Przy wyjściach z kościoła można zabierać do domu kartki, na których prosimy wpisywać osoby zmarłe. Będą one także wydrukowane w naszym biuletynie. Można je później oddawać w zakrystii lub w kancelarii.
- W zakrystii jest jeszcze do nabycia kilka egzemplarzy specjalnego dodatku do **Gościa Niedzielnego**, poświęconego Bożemu Miłosierdziu. Zachęcamy.
- W ostatni poniedziałek miał miejsce **przykry incydent** w naszej parafii. W godzinach porannych nieznany sprawca dokonał aktu wandalizmu i zniszczył figurkę Pana Jezusa w kapliczce przy ul. Krowoderskich Zuchów. Jeśli ktoś byś świadkiem tego zdarzenia lub wie coś więcej na ten temat, prosimy by zgłosił się do parafii. W najbliższych tygodniach będziemy chcieli zakupić nową figurę, którą poświęcimy i umieścimy na tym miejscu.
- W przyszłą niedzielę będziemy obchodzić **XXII Dzień Pa-pieski**. Stypendyści krakowskiej wspólnoty **Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia** zorganizują przed naszym kościołem Miasteczko Rodzinne z wieloma atrakcjami dla dzieci i starszych. Będą także zbierać do puszek datki na edukację dla zdolnej młodzieży z ubogich rodzin. Jako zapowiedź tego dnia, już dziś na każdej Mszy św. jedna ze stypendystek mówi krótkie świadectwo.
- Prośmy o Miłosierdzie Boże dla naszej parafianki, która w ostatnim czasie odeszła do wieczności. Jest to śp. **Lucyna Garbowska** (l. 73) z ul. Krowoderskich Zuchów 15.

Dobry Jezu, a nasz Panie, daj jej wieczne spoczywanie.

11:00 + Wojciech Kurnik – 17. rocznica śmierci, zmarli z rodziny

12:30 W intencji dzieci przyjmujących chrzest

12:30 Dziękczynna za 60 lat małżeństwa Teresy i Jana Szebesz-czyk z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o Boże błogosławieństwo na dalsze lata

17:00 + Ryszard Ferdek – msza gregoriańska

18:30 + Wiktoria Mikłasz

20:30 + Krystyna Łatak (od kuzynki Krystyny Czuchra z Piątkowic)

Święty Franciszek z Asyżu

dokończenie ze str. 1

I właśnie, jak podają wszyscy biografowie, w drodze do Spoleto, podczas snu, Franciszek usłyszał głos: *Franciszku, komu lepiej służyć, Panu czy słudze?* Ten odpowiedział: *Panu*. Ta senna wizja, jak się okazało, zapoczątkowała jego przemianę i to w dosłownym tego słowa znaczeniu. Od tej pory Franciszka w rodzinnym Asyżu można było spotkać chodzącego po ulicy i rozdającego ubogim jałmużnę, odzież, karmiącego trędowatych.

Franciszku! Idź i odbuduj mój dom! – ten głos dochodzący do niego z krzyża w kościele św. Damiana, który stał się ulubionym miejscem modlitwy, skłonił go do podjęcia jeszcze bardziej konkretnych działań. Inwestując część rodzinnych funduszy, rozpoczął odbudowę kościoła, narażając się jednak swojemu ojcu. Sprzeciwiając się wezwaniu do zwrotu należnych pieniędzy, stając przed samym biskupem, Franciszek podjął najważniejszą w swoim życiu, a i jak się okazało, życiu Kościoła decyzję – zrzekł się swego dziedzictwa i obnażając się ogłosił, że teraz jedynie Bóg jest jego Ojcem. Przyoblekł się w pokutną tunikę w kształcie krzyża i rozpoczął ewangeliczną drogę życia. Przez krótki czas przebywał jako oblat w klasztorze benedyktynów w Gubbio, szybko jednak pociągnęły go słowa Chrystusa o rozesłaniu apostołów, dlatego też rozpoznał swoje powołanie do apostołskiego życia w ubóstwie. Wkrótce zaczęli gromadzić się wokół niego pierwsi naśladowcy, dlatego w 1209 lub 1210 uzyskał od papieża Innocentego III ustne zatwierdzenie swej formy życia. Prawdopodobnie także w tym czasie przyjął święcenia diakonatu. W końcu z nich wszystkich powstała grupa zwana braćmi mniejszymi. Kościół Matki Bożej Anielskiej w Asyżu został kolebką zakonu. W 1212 r. przyjął do życia pokutnego Klarę z Asyżu, dając początek Zakonowi Ubogich Pań – klarysek.

Planem Franciszka była żarliwa ewangelizacja, szczególnie w Ziemi Świętej. To pragnienie pchnęło go do odbycia podróży do Syrii, Maroka, Egiptu.

Po powrocie do ojczyzny, w latach 1221-23, podczas pobytu w Fonte Colombo, Franciszek napisał najważniejszy dokument, normujący franciszkańskie życie – „Regułę św. Franciszka”. Reguła ta niemal natychmiast, już 29 listopada 1223 r., została zatwierdzona przez papieża Honoriusza.

14 września 1224 r. miał miejsce niezwykły, by nie powiedzieć kulminacyjny moment w życiu Franciszka. Podczas modlitwy na górze La Verna Chrystus objawił mu się jako serafin przybity do krzyża. Z jego ciała wychodziły promienie, które przeszły bok, stopy i dłonie Franciszka. W ten sposób został pierwszym w historii Kościoła stygmatykiem.

Ostatni rok życia Franciszek poświęcił pracy nad utworem *Pieśń o bracie słońcu* – hymnem pochwalnym, w którym wyrażona zostaje pochwała Stwórcy poprzez dostrzeżenie piękna Jego stworzeń. Franciszek przedstawił w nim obraz otaczającej człowieka natury, która jest odbiciem piękna i harmonii samego Stwórcy. Wszystko, co otacza ludzi nazywał braćmi i siostrami – nawet śmierć.

Święty Franciszek i sceny z jego życia – Bonaventura Berlinghieri

Franciszek zmarł 3 października 1226 r. o zachodzie słońca w kościele Matki Bożej Anielskiej w Asyżu. W dwa lata później uroczystie kanonizował go Grzegorz IX.

Na koniec nie mogę pominąć ważnej kwestii – to dzięki Franciszkowi możemy co roku odkrywać piękno i tajemnicę narodzin Chrystusa... bo szopka, jasełka to właśnie pomysł naszego świętego.

Św. Franciszek jest patronem wielu zakonów, albertynów, franciszkanów, kapucynów, klarysek, a także Włoch, Asyżu, Bazylei; Akcji Katolickiej oraz aktorów, ekologów, niewidomych, ubogich i więźniów.

D.K.

Na podstawie:
Grzegorz Polak „Księga Świętych”
i materiałów internetowych

Dobre słowo

Owca między wilkami ma się bać tylko o jedno, aby nie stać się wilkiem.

autor nieznan

KALENDARZ LITURGICZNY TYGODNIA:

PONIEDZIAŁEK 10.10

Ga 4,22–24.26–27.31–5,1;
Ps 113; Łk 11,29–32

WTOREK 11.10

Ga 5,1–6; Ps 119; Łk 11,37–41

ŚRODA 12.10

Ga 5,18–25; Ps 1; Łk 11,42–46

CZWARTEK 13.10

**bł. Honorata
Kozmińskiego, kapłana**
Ef 1,1–10; Ps 98; Łk 11,47–54

PIĄTEK 14.10

Ef 1,11–14; Ps 33; Łk 12,1–7

SOBOTA 15.10

**św. Teresy od Jezusa,
dziewicy i doktora
Kościoła**
Ef 1,15–23; Ps 8; Łk 12,8–12

NIEDZIELA 16.10

Wj 17,8–13; Ps 121;
2 Tm 3,14–4,2; Łk 18,1–8

BIULETYN DUSZPASTERSKI

bezpłatny tygodnik parafialny

REDAKCJA BIULETYNU

Ks. M. Hajdyla, K. Herej-Szymańska,
A. Gorczyca, M. Kot-Panek,
M. Szymańska
teksty: D. Bidzińska, I. Korohoda,
D. Kotas, Ł. Kwiecień
dział reklam: D. Kotas

Parafia nie odpowiada za treść
publikowanych reklam

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA

pw. Św. Jadwigi Królowej
ul. Łokietka 60, 31-334 Kraków
tel.: +48 12 637 14 15
fax: 638 71 52
konto: 49 1020 2906 0000 1702 0086 1682

e-mail: swietajadwiga@diecezja.pl
www.swietajadwiga.diecezja.pl

PORZĄDEK MSZY ŚWIĘTYCH

dni zwykle: 6:30, 7:00, 8:00, 18:30
nd. i święta: 6:30, 8:00, 9:30, 10:00,
11:00, 12:30, 17:00, 18:30, 20:30

DUSZPASTERZE

proboszcz: ks. Marek Hajdyla
wikariusze: ks. Norbert Sarota,
ks. Michał Kowalcze, ks. Paweł Sułko
rezydenci: ks. Prałat Jan Dziasek,
ks. Dariusz Oko, ks. Stanisław Molendys,
ks. Mirosław Czapla, ks. Włodzimierz
Sywak

KANCELARIA PARAFIALNA

pn.-sob.: 10:00-11:00
pn., wt., czw.: 16:00-18:00
nd. i święta: kancelaria nieczynna

Wychowanie w czasach biblijnych

dokończenie ze str. 1

To wpajanie rozpoczynano od najmłodszych lat. Ta sama księga nakazuje: *Wdrażaj chłopca w prawidła jego drogi, a nie zejdziesz z niej i w starości* (22,6). Jakie były te prawidła, niech przykładem będzie fragment Księgi Przysłów (4,1–5,1). Nie możemy go tu przytoczyć, ale widzimy z niego, że najważniejsze w życiu jest zdobywanie mądrości.

Szczegółowe wskazania dotyczące życia daje Tobiasz swemu synowi Tobiaszowi, kończąc je następująco: *Czym sam się brzydzisz, nie czyn tego nikomu! Nie pij wina aż do upicia się i niech pijaństwo nie idzie z tobą w drogę! Udzielaj twego chleba głodnemu, a szat swoich użyj nagim! Ze wszystkiego, co ci zbywa, dawaj jałmużnę, a oko twoje niech nie będzie skąpe, gdy ją dajesz. Kładź chleby twoje na grobie sprawiedliwych, ale grzesznikom nie dawaj. Szukaj rady u każdego mądrego i nie gardź żadną pożyteczną radą. W każdej chwili uwielbiaj Pana Boga i prosz Go, aby drogi twoje były proste i aby doszły do skutku wszystkie twoje zamiary i pragnienia, ponieważ żaden naród nie posiada mądrości, lecz wszystko, co dobre, daje sam Pan i kogo Pan chce, tego upokarza, jak chce. A teraz, dziecko, pamiętaj na moje zalecenia i nie wymazuj ich z serca!* (Tb 4,15–19).

Swoisty kodeks postępowania życiowego zawarty jest w Mądrości Syracha. Zajmuje ponad sześć rozdziałów (3,1–9,18) i rozpoczyna się od słów: *Mnie, ojca, posłuchajcie, dzieci, i tak postępujcie, abyście byli zbawione*. Ten duży zbiór wskazań do joty może być stosowany dzisiaj.

Od synów, zarówno dzieci, jak i młodzieńców, wymagano bezwzględnego posłuszeństwa rodzicom. Wydaje się, że jedynym środkiem wychowawczym poza perswazją była różga. W Księdze Przysłów czytamy następujące mądrości: *W sercu chłopcym głupota się mieści, różga karności wypędzi ją stamtąd* (Prz 22,15), *Karcenia chłopcu nie żałuj, gdy różgą uderzysz – nie umrze. Ty go uderzysz różgą, a od Szeolu zachowasz mu duszę* (Prz 23,13–14) oraz *Różga i karcenie udziela mądrości; chłopiec pozostawiony sobie jest wstydem dla matki* (Prz 29,15). Również Syrach zaleca różgę: *Jak muzyka w czas smutku, tak nauka w niewłaściwym czasie, natomiast chłosta i upomnienie są zawsze mądre* (Syr 22,6), *Kto miłuje swego syna, często używa na niego różgi, aby na końcu mógł się nim cieszyć* (Syr 30,1), *W młodości nie dawaj mu [synowi] zbytnej swobody, okładaj razami boki jego, gdy jest jeszcze młody, aby, gdy zmeźnieje, nie odmówił ci posłuchu* (Syr 30,11–12).

Jednakże kara, choć dotkliwa, nie może czynić młodemu człowiekowi krzywdy. Mówi o tym Księga Przysłów (19,18): *Ćwicz syna, dopóki jest nadzieja, nie unosz się aż do skrzywdzenia go*. Biblia nakazuje również ojcom rozważę wobec dzieci. Św. Paweł pisze w Liście do Efezjan (6,4): *Ojcowie, nie pobudzajcie do gniewu waszych dzieci, lecz wychowujcie je stosując karcenie i napominanie Pańskie!* oraz w Liście do Kolosan 3,21: *Ojcowie, nie rozdrażniajcie waszych dzieci, aby nie traciły ducha*.

Jeśli jednak syn jest niewrażliwy na wszelkie napomnienia i kary, rodzice mogą zaprowadzić go do bramy, czyli do sądu, który wymierzy mu najwyższą karę; mówi o tym Księga Powtórzonego Prawa (21,18–21). Ten fragment brzmi dla nas szokująco, ale trzeba wziąć pod uwagę fakt, że dawniej w Izraelu, jak i w innych krajach starożytnych, ojciec rodu miał prawo decydowania o życiu i śmierci podległych mu osób, o czym mamy wzmiankę w Księdze Rodzaju (38,24). Obecny prawodawca (ok. VII w. p. n. e.) roztropnie ogranicza tę jego władzę. Jest to zatem prawo już złagodzone.

Ojciec rodziny izraelskiej, choć zajęty głównie wychowaniem synów, troszczył się również o córki. Czytamy o tym w Mądrości Syracha (42,9–13): *Córka dla ojca to skryte czuwanie nocne, a troska o nią oddala sen: w młodości, aby przypadkiem nie przekwitła jako niezamężna, a gdy wyjdzie za mąż, by przypadkiem nie została znienawidzona, gdy jest dziewczicą, by nie była zbezczeszczona, stając się w domu ojcowskim brzemienną – będąc z mężem, aby przypadkiem nie wykroczyła niewiernością i zamieszkawszy z nim, nie była niepłodna. Nad córką zuchwałą wzmocnij czuwanie, aby nie uczyniła z siebie pośmiewiska dla wrogów, przedmiotu gadania w mieście i zbiegowiska pospółstwa i by ci nie przyniosła wstydu wśród wielkiego tłumu. Nie pokazuj jej piękności jakiemukolwiek mężczyźnie ani nie pozwalaj jej przebywać z mężatkami! Jak bowiem z odzienia wychodzą mole, tak przewrotność kobiety – z jednej na drugą*.

Trzeba jednak oddać sprawiedliwość Izraelitom, że w odróżnieniu od innych narodów starożytnych zachowywali córki przy życiu. W Izraelu można było nie okazywać radości z powodu narodzin córki, ale zatrzymywano ją w domu, podczas gdy np. w Egipcie, Grecji i Rzymie przyjęty był okrutny pogański zwyczaj opuszczania dzieci lub zabijania ich. Zachował się list egipskiego ojca pisanego do żony będącej w przededniu połogu: *Jeśli będzie chłopiec – wychowuj go, jeśli dziewczyna – zabij*. Reminiscencje takiego traktowania nowonarodzonych dziewczynek znajdujemy w Księdze Ezechiela (16,4–5): *w dniu twego przyjścia na świat nie ucięto ci pępowiny, nie obmyto cię w wodzie, aby cię oczyścić; nie natarto cię solą i w pieluszki cię nie owinięto. Żadne oko nie okazało współczucia, aby spełnić względem ciebie jedną z tych przysług przez litość dla ciebie. W dniu twego urodzenia wyrzucono cię na puste pole – przez niechęć do ciebie*. Dotyczy to co prawda w przenośni Jeruzolimy, ale obrazuje współczesne zwyczaje.

Myślę, że ten krótki zarys wystarczy, aby wyrobić sobie ogólny obraz wychowania dzieci w czasach biblijnych. Jak mają się do niego ostatnio lansowane metody wychowawcze, a raczej ich brak, osądźcie Państwo sami.

K.H.-Sz.

REKLAMA na pokrycie kosztów druku

DRUKARNIA
Paor
ul. Wybickiego 46, 31-302 Kraków
tel. 012 636 28 13, tel./fax. 637 72 92
e-mail: paor@paor.pl www.paor.pl

OFFSET, SITODRUK, DRUK CYFROWY, SZTANCOWANIE, LAKIEROWANIE UV, ZŁOCENIE

**drukujemy: książki, broszury, ulotki, plakaty, wizytówki,
papiery firmowe, teczki, naklejki, etykiety, opakowania**

informacje w sprawie reklamy pod nr tel. 603 083 755

miejsce na Twoją reklamę